

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

V. De Magia, & Maleficio, aliisque huc attinentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

nem, &c. Hoc enim non excedit vires naturæ, atque quotidianâ experientiâ comprobatur.

40. Tandem, quando rationabiliter dubitatur, an effectus sit à causa naturali (multa enim sunt secreta naturæ, virtutesque arcanæ, doctissimorum etiam quandoque virorum ingenia subterfugientes.) Quando, inquam rationabiliter dubitatur, an hujusmodi effectus excedat vires causæ naturalis, præsumendum est, provenire à causa naturali. Bonacina *cit. q. 5. punct. 2. n. 9.* citans Lessium, Suarez, Sanchez, Layman, & alios. Ratio est: tum quia dubium explicandum est in mitiorem partem: tum quia multæ res naturales admirabili præfulgent virtute, plerisque etiam viris doctis incognitâ.

Quid in dubio, num effectus excedat vires causæ naturalis?

41. Quamobrem excusandi sunt illi, qui hujusmodi res, de quarum virtute naturali dubitatur, ad expellendum morbum adhibere intendunt, dummodò protestationem præmittant, adhibere intendunt, dummodò protestationem præmittant, nolle se effectum consequi, si aliqua subsit virtus ex quocunque pacto diabolico, & superstitioso. Secus dicendum, quando palam est, effectum excedere vires causæ naturalis; ac proinde certo, vel ferè certò constat, actum hujusmodi esse superstitiosum, seu rem vanam, & inutilem esse ad talem effectum: tunc enim subest malicia Superstitionis, cum adhibeatur medium inutile ad illum effectum. Neque in tali casu, ubi constat certò de inefficacia mediorum, prodest protestatio, cum sit contraria facto: nisi fortè id fiat aliâ intentione, nempe ad convincendum & confundendum dæmonem, non ad experiendum effectum.

Protestatio, quando excuset?

QUÆSTIO V.

De Magia, & Maleficio, aliisque huc attentibus.

42. Sciendum, quòd Magia communiter duplex distinguatur, una naturalis, & altera superstitiosa, seu diabolica. *Magia naturalis, naturalis est ratio quædam operandi mira, per causas naturales absque dæmonis opera. Hanc Magiam, etsi de se mala non sit, tamen ut periculosam, & sensim ad superstitiones manu-ductentem, passim censent Doctores esse cavendam: quia ingenia humana rebus curiosis & inutilibus implicat, magisque semper*

Magia naturalis, quid? Est periculosa.

per curiosa reddit, & successivè ad Magiam superstitiosam inducit. Unde meritò Lessius *lib. 2. de just. & jure, cap. 44. num. 1.* omnes libròs, qui Magiam naturalem tradunt, suspectos habendos esse, & tanquam periculosos, præsertim juventuti, vitandos asserit.

Magia superstitiosa, quid?

43. *Magia superstitiosa* (quam alij *Diabolicam* appellant, & de qua solum hic agitur) est ratio quædam operandi mira per signa ope dæmonum: sicut enim *Magia naturalis* utitur caulis naturalibus, ita *Magia superstitiosa* utitur nonnullis signis, quibus ex pacto quodam allicitur dæmon, ut faciat id, quod Magus vult.

Duplex ejus finis.

44. Porro *Magia superstitiosa* duplex est, seu potius duplicem habet finem. Primus finis ejus, est propria ostentatio aliudve commodum suum, aut alienum: sic communè nomine vocatur *Magia*; nam *Magia* propriè est ratio quædam operandi mira ope dæmonum.

Magia proprie, Maleficium, vel Veneficium, quid?

Alter finis ipsius, est noxa alicui inferenda; & proprio nomine dicitur *Maleficium*, vel *Veneficium*. *Maleficium* quidem, si noxa inferatur incantationibus, seu carminibus, characteribus, aliisque hujusmodi signis, ex pacto cum dæmonè into. *Veneficium* verò, quando malis pharmacis, sive venenis id fit; quamvis nonnunquam etiam Incantatores appellentur *Venefici*.

Magia, & Veneficium est peccati mortale. Et habet annexa multa alia peccata.

45. CONCL. I. *Magia*, sicut & *Veneficium*, ac *Maleficium*, ex genere suo est peccatum mortale, utpote continens expressam vel tacitam dæmonis invocationem, ac proinde societatem & benevolentiam erga illum. Ita omnes Doctores. Quinimò *Magia* ordinariè multa alia peccata annexa habet; ut sunt hæresis, abnegatio Dei & Sanctorum, idololatria, blasphemia in Deum & Sanctos, profanatio & abusus rerum sacrarum, maxime Sacrosancti Eucharistiæ Sacramenti, luxuria, & nefariæ cum dæmone commixtiones, &c. Ea insuper inferre solet maxima damna in bonis temporalibus proximorum, homicidia præsertim infantium, mortes animalium, vastationes segetum, & hujusmodi. Ex quibus, aliisque similibus effectibus, colligere licet immanitatem hujus criminis, meritò juxta Reges etiam Civiles ignibus plectendi. Sed occasione præmissorum

Remedia Maleficiorum alia, moralia,

46. Quæres I. Quænam remedia adversus *Maleficia* sint adhibenda? Resp. Remedia *Maleficiorum* quædam sunt naturalia, quædam supernaturalia, & quædam moralia. Horum postrema sunt ea, quæ pertinent ad pactum cum dæmone dissolvendum, quando ex pacto nocet; quod fit amovendo signa *Magica*,

gica, ad quorum praesentiam diabolus nocentum infert; de quo mox plura num. 49. & seqq.

47. Naturalia remedia Maleficiorum plerumque parvam vim habent, quia diabolus facile omnem illorum actionem eludit, si velit, & a Deo permittatur. Bonum tamen est, illa ab initio experiri, juxta praescriptum Medicorum, seu quae ipsi magis congrua judicabunt. Alia naturalia,

48. Supernaturalia, seu spiritualia, atque Ecclesiastica remedia Maleficiorum sunt optima, & horum decem numerantur cum Lessio cit. cap. 44. num. 28. Bonacinâ, Reginaldo, & alijs. I. Magna fides & fiducia in Deum, seu Divinam protectionem. II. Susceptio Baptismi, si quis nondum est baptizatus. Vel III. loquendo de baptizatis, Confessio Sacramentalis peccatorum: saepe enim ob peccata permittitur diabolo potestas in hominem, quibus per veram poenitentiam, vitæque emendationem deleris, hæc quoque evanescit. IV. Sumptio Sanctissimi Eucharistiae Sacramenti. V. Exorcismi Ecclesiae, quorum maximam esse vim probat praxis, atque ordinatio Ecclesiae, cujus nomine fiunt, ipsaque quotidiana experientia. VI. Aqua benedicta: hæc enim habet vim ex precibus Ecclesiae ad avertendas dæmonis infestationes. VII. Reliquiae Sanctorum, Agnus Dei, Cerei sacri, Panis & Sal benedictum, & similes res ab Ecclesia benedictæ, ob præallegatam rationem. VIII. Signum S. Crucis, cujus vis maxima est contra omnes diaboli machinationes. IX. Invocatio Sanctissimi Nominis JESU, B. MARIE Virginis, Sancti Angeli Custodis, & aliorum Sanctorum. X. Oratio, præsertim conjuncta jejunio, ut patet ex verbis Christi, *Matth. 17.* Et alia supernaturalia, quæ?

49. Quæres II. An liceat tollere signa Magica, v. g. ligaturas, nodos, volumina capillorum &c. eo fine, ut diabolus nocere desinat? Resp. I. Certum est, & fatentur omnes, si nullum novum adhibeatur Maleficium, hujusmodi signa licite posse tolli; idque tum in contemptum diaboli, atque Magicæ superstitionis; tum in odium facinoris, quo Maleficus ea posuit veluti testeram sui pacti cum dæmone. Ratio clara est: quia sic solummodo everruntur opera diaboli, ejusque atque Malefici impietas execratur. Et hoc quidem licitum est, facere etiam eâ intentione, ut dæmon nocere desinat: quia ejusmodi amotio signorum (secluso novo Maleficio) non est invocatio dæmonis ex natura rei, sed potius reversio prioris pacti per Maleficium cum Cacodæmone initi, & Licitum est tollere signa Magica, ut diabolus nocere desinat.

destructio operum diaboli. Et in hoc sensu loquitur Doctor Subtilis 4. dist. 34. *quæst. un.* dicens, quòd ridiculum sit quærere, an liceat tollere maleficium intentione curandi maleficiatum: non enim (inquit) solum licet, sed est meritorium, destruere opera diaboli.

Dummodo
id fiat ab-
que novo
Maleficio.

50. Resp. II. Nihilominus non licet tollere Maleficium, vel signa Magica per novum Maleficium; neque hoc à Malefico scienter petere, quamvis hic sese paratum offerat. Ita certa, & communis. Ratio est: quia adhibitio novi Maleficij est intrinsecè mala, cum sit usus artis Magicæ, & tacita vel expressa dæmonis invocatio ad aliquem effectum obtinendum; ac proinde nullo modo benè fieri potest, neque peti, neque ut id fiat, assensus præberi, juxta illud Apostoli Rom. 1. *Qui talia agunt, digni sunt morte: non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus.*

Solvitur in-
stantia.

51. Nec dicas. Licitum est petere pecuniam ad usuram ab usurario parato dare; item exigere juramentum ab eo, qui paratus est per falsos deos jurare: ergo etiam licitum erit, alterius, qui ad id paratus est, incantatione & Maleficio uti ad amovenda à nobis vel alijs Maleficia. Resp. enim negando consequentiam, & paritatem. Ratio disparitatis est: quia id, quod in dictis casibus petitur, nempe pecunia mutua, vel juramentum, ex se malum non est, & benè fieri potest, si velit is, à quo petitur, ut dictum superius (c) Secus est in nostro casu, ubi Maleficium (juxta Hypothesin) non nisi per novum Maleficium tolli potest.

(c) *Tract.*
4. *Dist. 7.*
num. 27.

Quid agen-
dum Con-
fessario cum
Malefico
pœnitente?

52. Quæres III. Quid agendum Confessario cum Malefico pœnitente? Resp. cum Bonacina *disp. 3. in Decalogum, quæst. 5. punct. 5. num. 11.* Sanchez *lib. 2. in Decalog. cap. 40. n. 52.* & alijs, ante omnia inquirendum esse, an Maleficus inierit pactum cum dæmone: id siquidem tenetur Maleficus imprimis dissolvere. Videtur autem ejusmodi pactum sufficienter dissolvi per veram ac sinceram de suis peccatis actam pœnitentiam, ex puro corde peccata detestando, ac dæmoni renuntiando, & toto affectu Dei misericordiam implorando.

Maleficus
pœnitens
non tenetur
curare sibi
chyrogra-
phum à dæ-
mone resti-
tui.

53. Non tamen necesse est, ut Maleficus pœnitens curet sibi chyrographum à dæmone restitui: quia per veram pœnitentiam sufficienter recedit à pacto. Sanchez *cit. cap. 40. num. 53.* Suarez, Candidus Brognollus, & alij. Quòd si verò ipsemet Maleficus apud se habeat chyrographum, vel ejus exemplar (regulariter enim, ut notat Candidus Brognollus Bergomensis, in *Manuali Exorcistarum, part. 1. cap. 2. art. 3. §. 10.* cum aliquis homo Deo abrenuntiat, ac dæmoni se devovet, solent duo fieri chy-

rogra-

rographa, vel si quis scribere nesciat, alia duo signa confici, quorum unum apud dæmonem conservatur, alterum apud Magum, vel Maleficum) tunc is tenetur alterum, quod penes se habet, perfringere, aut ipsimet Confessario tradere: idque partim in detestationem criminis; partim, ut exterius testetur internam, ac perfectam dæmoni abrenuntiationem, sinceramque in Deum conversionem. Alioquin enim, si huiusmodi externum signum, quod penes se habet, nollet Maleficus destruere, adhuc eo ipso pergeret, internum voluntatis actum in dæmonis obsequium proferri.

54. Secundò debet Confessarius inquirere à Maleficio, an commiserit illa enormia peccata superius *num. 45.* recensita, vel alia huiusmodi: quibus intellectis, debito modo procedat, prout cæteròquin necesse est ad Confessionem Sacramentalem.

55. Tertiò, si aliquid ope diaboli Maleficus acquisitum haberet, quod cuiusdam tertiæ personæ esse cognosceret (puta, quia hunc à diabolo sublatum, & Maleficio traditum fuit, prout sæpè contingit) illud domino suo erit modo competenti restituendum, sicuti in rebus furto ablatis fieri debet. Si verò aliunde, utputà ex occultis thesauris, aut ex rebus in mari totaliter deperditis, eam rem diabolus habuerit, Magòque tradiderit; ex eadem personis illis Magus satisfacere tenebitur, quibus fortasè damna in rebus suis familiaribus, aut animalibus intulit. Et hoc idem dicendum, si Magus haberet aliunde, unde damna illata resarcire possit: nam restitutio rerum iniuste ablatarum, & aliorum damnorum illatorum recompensatio, erit necessariò facienda, nisi impotentia excuset, prout aliunde constat.

56. Quartò, ne Maleficus poenitens iterùm seducatur, & ad vomitum redeat, simulque ut is à dæmoniacis divexationibus, non rarò redituris, magis magisque præferatur, eundem Confessarius muniat remedijs spiritualibus, nimirum Agnis Dei, aut alijs rebus consecratis ipsi communicatis; simulque eum exhortetur ad crebrò eliciendos actus Virtutum Theologicarum, atque ad meditationem Dominicæ Passionis, detestationemque suorum gravissimorum peccatorum, nec non & aliarum Virtutum exercitium, præsertim verò ad frequentiorè Sacramenti Poenitentiae, atque Eucharistiae receptionem. Quin etiam poterit quandoque Confessarius adhibere Exorcismos convenientes, quales pro huiusmodi hominibus tum in Ritualibus Dioecesanis, tum in alijs. Benedictionum Libellis passim reperiuntur.

Benè tamen
rumpere
aliud, si
quod penes
se habet.

Alia tunc à
Confessario
observanda.

Quid agen-
dum circa
bona Male-
fico per dia-
bolum data?

Quomodo
is manien-
dus contra
relapsum?